

РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ

*Керівниця психологічної служби ПДАУ, практичний психолог
Плаксієнко Ірина Леонідівна*

- **Репродуктивне здоров'я** — це стан повного фізичного, розумового і соціального благополуччя на всіх рівнях, що стосуються процесів репродуктивної системи. Це важлива складова загального здоров'я кожної людини, кожної родини і суспільства в цілому.

(За матеріалами ВООЗ)

- **Репродуктивне здоров'я** — це стан повного благополуччя у всіх сферах, що стосуються репродуктивної системи, її функцій і процесів, включаючи відтворення потомства і гармонію в психосоціальних відносинах сім'ї.

(За матеріалами ООН)

ПОНЯТТЯ ПРО РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я

- **РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я** — ЦЕ МОЖЛИВІСТЬ ЗАЧАТИ, ВІНОСИТИ Й НАРОДИТИ ЗДОРОВУ ДИТИНУ.
- ЙОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ —ЗАВДАННЯ Й ЖІНКИ, І ЧОЛОВІКА.
- КОЖНА ВАГІТНІСТЬ МАЄ БУТИ БАЖАНОЮ, А БАТЬКИ МАЙБУТНЬОЇ ДИТИНИ — ЗДОРОВИМИ.
- ОСНОВИ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ ЗАКЛАДАЮТЬСЯ ЩЕ В РАНЬОМУ ВІЦІ.
- ВОНО ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ГЕНЕТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ, НАЯВНОСТІ ПАТОЛОГІЇ РІЗНИХ - ОРГАНІВ І СИСТЕМ ОРГАНІЗМУ, ДІЇ ФАКТОРІВ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТОЩО.
- РАННІЙ ПОЧАТОК СТАТЕВОГО ЖИТТЯ, ЗАХВОРЮВАННЯ, ЯКІ ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ - ШЛЯХОМ, ЗОКРЕМА ВІЛ/СНІД, НЕЗАПЛАНОВАНА ВАГІТНІСТЬ, АБОРТИ — ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ РЕПРОДУКТИВНОЇ СФЕРИ.
- СТАН РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ПЕРЕДУСІМ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ СПОСОБОМ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ, ВІДПОВІДАЛЬНИМ СТАВЛЕННЯМ ДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я, А ТАКОЖ РІВНЕМ ЇЇ ІНФОРМОВАНОСТІ З ПИТАНЬ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я, МОЖЛИВОСТЕЙ ЙОГО - ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ РЕПРОДУКТИВНИХ ПРАВ.

Основні аспекти сексуального і репродуктивного здоров'я

Фізичне здоров'я

(здоров'я репродуктивної системи).

**Психологічне благополуччя
(відсутність страху, стигми).**

Соціальні аспекти

(повага до прав і вибору.

Система охорони здоров'я,
що існує в Україні

(недоступність або недостатній рівень
медичних послуг)

Соціально-економічні
й екологічні чинники

(низький рівень життя, безробіття, за-
бруднення навколишнього середовища)

Чинники ризику для репродуктивного здоров'я молоді в Україні

Спадковість

(негативні спадкові чинники)

Спосіб життя, який веде молодь

(наявність шкідливих звичок, тютюноку-
ріння, уживання алкоголю, наркотиків)

ВПЛИВ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИНА НА РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я

Зловживання алкоголем

Нерідко воно має наслідком безпліддя чоловіків і жінок. Особливо небезпечно вживати алкоголь під час вагітності, адже він проникає через плаценту. Концентрація алкоголю в крові дитини така ж, як і в матері. Зловживання алкоголем може спричинити викидень на ранніх термінах вагітності.

У батьків-алкоголиків часто народжуються діти з багатьма фізичними та розумовими відхиленнями, що мають загальну назву — алкогольний синдром плода. Для нього характерні дефекти розвитку голови, обличчя, кінцівок і серця, сплющення верхньої щелепи, розумова відсталість і підвищене емоційне збудження.

ВПЛИВ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИНА НА РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я

Куріння

Куріння нерідко спричиняє безпліддя у жінок. Учені довели, що речовини, які містяться в тютюновому димі, призводять до загибелі яйце-клітин. За своєю дією куріння подібне до видалення одного яєчника.

Існує чимало доказів того, що куріння під час вагітності дуже небезпечне для дитини, оскільки утруднює транспортування кисню і поживних речовин до плода. Воно підвищує ризик:

- невиношування плода, передчасних пологів або мертвонародження;
- недостатньої маси тіла дитини при народженні;
- синдрому раптової смерті новонароджених;
- респіраторних інфекцій, бронхіальної астми, отиту.

ВПЛИВ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИНА НА РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я

Вживання наркотичних речовин

Уживання під час вагітності наркотичних речовин (героїну, кокаїну, марихуани та інших) підвищує ризик вроджених вад розвитку плода, передчасних пологів і мертвонародження.

Подібно до алкоголю, наркотики проникають через плаценту, і дитина може народитися з наркотичною залежністю. Кокаїн знаходять у мозку новонародженого, шкірі голови, у волоссі, печінці, крові, серці. Найбільша його концентрація – у печінці і мозку. Потрапляючи через плаценту в кров плода, кокаїн спричиняє у нього спазми судин, прискорене серцебиття, підвищення кров'яного тиску, може призвести до інсульту.

Передчасні пологи

Недостатня
маса тіла дитини
при народженні

**РИЗИКИ
ДЛЯ ДИТИНИ
ЧЕРЕЗ ВЖИВАННЯ
МАТРІЇ
ПСИХОАКТИВНИХ
РЕЧОВИН**

Уроджені хвороби

Підвищена чутливість
чи схильність
до вживання
психоактивних
речовин

Виклики для студентів

**Нестача знань про контрацепцію.
Ризик інфекцій, що передаються статевим шляхом (ІПСШ).**

Тиск з боку однолітків та соціальні стереотипи.

Відсутність доступу до якісної медичної допомоги.

Підтримання репродуктивного здоров'я нерозривно пов'язане з повагою, захистом і відповідальною поведінкою.

Аборт не є засобом контрацепції!

Репродуктивне здоров'я — невід'ємна складова здоров'я взагалі.

Репродуктивна функція природна і важлива; щоб виконати її, людині слід піклуватися про своє здоров'я.

Безпечний секс — це обов'язкове використання засобів контрацепції.

Кращий спосіб для підлітків уникнути проблем у сексуальній сфері — утримання від інтимних стосунків.

Початок статевого життя — **ваше усвідомлене рішення.**

**Чинники сприяння
(позитивний вплив)**

- ❖ Здоровий спосіб життя
- ❖ Відсутність спадкових хвороб

- ❖ Додержання правил особистої гігієни
- ❖ Розвинені навички критичного мислення
- ❖ Уміння протидіяти тиску й негативному впливу
- ❖ Утримання від ранніх статевих стосунків
- ❖ Високий культурний та духовний розвиток
- ❖ Профілактична освіта молоді щодо збереження і зміцнення репродуктивного здоров'я

- ❖ Профілактичні медичні обстеження (наявність і доступність таких послуг)

**Чинники ризику
(негативний вплив)**

- ❖ Поширення шкідливих звичок, уживання психоактивних речовин
- ❖ Спадкові хвороби, хвороби різних органів і систем організму, інфекції, що передаються статевим шляхом (ПСС)
- ❖ Порухення правил особистої гігієни
- ❖ Відсутність навичок критичного мислення
- ❖ Невміння протидіяти тиску й негативному впливу
- ❖ Ризикована статева поведінка, раннє статеве життя
- ❖ Низький культурний і духовний розвиток
- ❖ Недостатність інформації про профілактику збереження і зміцнення репродуктивного здоров'я, неосвіченість молоді, міфи і стереотипи щодо статевих стосунків
- ❖ Недостатній рівень або недоступність медичного обслуговування

НЕБЕЗПЕЧНІ НАСЛІДКИ РАННІХ СТАТЕВИХ СТОСУНКІВ

Підліткова вагітність

Психічні травми

ІПСШ

Безпліддя

АБОРТ

Види контрацепції

Міфи про контрацепцію:

Під час менструації не можна завагітніти.

Не можна завагітніти «в перший раз».

Є безпечний період в менструальному циклі жінки.

Гормональні таблетки завдають шкоди.

Народні методи - теж хороші.

Два презерватива надійніше, ніж один.

Види контрацептивів: бар'єрні (презервативи), гормональні (таблетки, імпланти), екстрена контрацепція.

Психологічні аспекти

Формування здорових стосунків.

Подолання тиску та стереотипів.

Повага до власних кордонів і кордонів партнера.

Дякую за увагу!